

Alapította

Pásztor Ede

Felelős szerkesztő
Kádár Miklós

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, Piața Mihai Viteazul 4

Ara 1 lej

V. évfolyam 298

1936 november 5.

CSÜTÖRTÖK

MAGYARÁG

Károly király diadalmas bevonulása a fővárosba

Részletek az oradeai fogadtatásról. Károly király távirata Benes közlérsasági elnökhez. Kitüntetésekkel adott a király cseh főtisztviselőknek

Oradea, nov. 3.

Lapunk tegnapi számában röviden beszámoltunk arról a nagyszabású és diszes fogadtatásról, amelyben a város lakossága és a megye népe a Csehszlovákiából hazatérő uralkodót fogadta. A grandiózus eseményről most részletes beszámolót adunk.

Ünnepi díszben a pályaudvar.

Már a kora délelőtti órákban meglátzott a pályaudvar külső részén a nagy esemény. Nemzetiszini lobogókkal és zöld fényű galyakkal díszítették fel a perront. Végig a sinek mentén piros szőnyeg haladt. Az elsőosztályú várótermet díszes perzsákkal és örökzölddel fogadóteremmé alakították át. Dr. Popoviciu Valér rendőrkvesztor, Fodor rendőrigazgató és a térparancsnokság tisztjei végezték a mintaszerű rendezés munkáját. Mindenki az előre kijelölt helyén helyezkedett el a ragyogóan tiszta pályaudvaron. Már a déli órákban megkezdődött a népvándorlás a pályaudvar felé. Nagy tömegben tódult a város lakossága a fogadtatás színhelyére és a frakkos, cilinderes városi polgárok közt, nagy tömegekben helyezkedett el a falu népviseletek színpompájában ragyogó népe. Hosszu sorfalat képeztek a cserkészek és strajerek ifjai, akik Őfelségét, magalapítójukat várták nagy izgalommal. Egymásután érkeznek meg a notabilitások. Megye, város, közhivatalok, intézmények vezetői, az egyházak képviselői, püspökök ünnepi díszben.

Egy gyalogos és csendőrszázad, zenekarral az élén helyezkedik el a pályaudvari étterem előtti térségen. Festői szépségű egyenruhájukban a helyőrség tisztjei, Ilcusu tábornok helyőrség parancsnok, ugyancsak díszben szemléli meg a kivonult tisztikart és díszszázadot. Már mindenki a helyén van. Félkörben állnak az egyházak képviselői, a polgári notabilitások, a nőegyletek és leányiskolák küldöttségei. A félkör közepén dr. Bleda polgármester, mögötte Fogas Jusztin városházi ügyosztályvezető, kezében ezüsttálcan a hagyományos kenyér és só.

Megérkezik a királyi vonat.

Közeledik a vonat érkezésének időpontja. A várakozás feszült izgalma az arcokon. Katonai vezényszavak pattognak, a katonazene rázendít a himnuszra, a tömeg egetverő

éljenzésbe tör ki, lassan, méltóságtelejesen befut a 18 vagonból álló udvari vonat. A kilencedik vagon ajtajában feltűnik Őfelsége a király délceg alakja mosolyogva, felémelt karral viszonzozza a tömeg leírhatatlan óvációját és lelkesedését. A titkár tagjai feszes vigyázz állásban tisztlegnek, a polgári közönség, férfiak, nők kalaplengetve kendőket lobogtatva üdvözlrik az uralkodót. Közben a vonat a kijelölt helyen megáll. Őfelsége leszáll a vonatból, mögötte Mihály nagyvajda kadettőrmesteri egyenruhában. Előlép Ilcusu tábornok helyőrség parancsnok. Tisztelegve teszi meg jelentését a legfőbb hadurnak. Őfelsége meghallgatja a jelentést, majd melegen megrázza Ilcusu tábornok kezét. Most az uralkodó elindul, nyomában Mihály nagyvajda és Ilcusu tábornok, elvonulnak a díszszázad előtt. Őfelsége arcáról a meglepődés sugárzik, a jól végzett munka kielégítő vonásai tükröződnek a király tekintetéből. Most az uralkodó és Mihály nagyvajda elé lép dr. Bleda László polgármester és a következő beszédben üdvözlri a királyt:

— Sire!

— Csehszlovákia, a velünk jóban és rosszban szövetséges nemzet felé vezető útján Felségedet egy egész nemzet szeretete és bizalma kísért. Felséged játogatása Csehszlovákia fővárosában még egyszer beigazolta a mi szoros kapcsolatainkat a barátságos cseh nemzettel és igazolta, hogy ez az egész nemzet békében akar élni és előre haladni Felséged bölcs vezetése alatt.

Hálás szívvel jöttünk ide, Felséged fogadtatására, mert biztosak vagyunk abban, hogy ez a nemzet élni és virágozni fog.

Oradea város nevében Isten hozottot mondok Felségednek és felajánlom a hagyományos kenyert és sőt, mint az alattvalói hűség szimbólumát.

Bleda polgármester üdvözlő szavai után a király dr. Fogas Jusztinhoz lép, aki ezüst tálcan a király elé tartja a kenyeret és sőt. A király megízleli és ugyanezt teszi Mihály nagyvajda is.

Ezután a hölgyek felé fordul, akik hatalmas virágcsokorral kedveskednek az uralkodónak. A nőegyletek e'knői után Porcia Hortensia VI. gimnazista lányka, majd egy kis elemista lány adnak virágcsokrot a királynak.

Az ünneplő tömeg lelkes éljenzése közben lép a király a főpapok csoportjához. Üdvözlri a főpapokat és hosszasan elbeszélget dr. Popovici Nicolae görög keleti és Frentiu Traian görög katolikus püspökökkel, majd sorra kezét szorít a kisebbségi egyházak főpapjaival, valamint a notabilitásokkal is.

Ezalatt a királyi vonat előtt egymásután jelennek meg a királyi kíséret tagjai is. Jan Seba bucurestii csehszlovák követ, Franasovici közlekedésügyi miniszter, Mocioni udvari fővadászmester, Baliff tábornok főudvarmester, és a szolgálattelvőtiszt. Őfelsége ezalatt Ilcusu generálissal a térség közepén hosszasan elbeszélget, a kíséret tagjai is beszélgetnek itteni ismerőseikkel. Az uralkodó szemmeláthatóan nagy figyelemmel kíséri Ilcusu tábornok előadását. Mihály nagyvajda mindennütt a király nyomában halad. A közönség nagy szeretettel és lelkesedéssel ünnepli a trón ifjú várományosát.

Már jóval eltelt a kitűzött 10 pernyi várakozási idő, Őfelsége még mindig Ilcusu tábornokkal beszélget, majd pár pillanatra a tisztek arcvonala elé lép és néhány szót vált a tisztekkel. Elérkezett a bucsuzás pillanata. A király meleg bucsut vesz Ilcusu tábornoktól, majd a püspököktől is elbucuszik. Az udvari vonat felé indul, hirtelen észébe jut valami, magához inti Franasovici közlekedésügyi minisztert, valamit sug neki és a miniszter már integet is a tömeg felé, az ott tartózkodó dr. Zigre Miklós a király felé indul. Károly király kezét fog Zigre Miklóssal, akivel pár pillanatig elbeszélget.

Most a katonazenekar újból a királyhimnuszot játsza, Őfelsége és kísérete felszáll a vonatra. A király és Mihály nagyvajda a kocsit nyitott ajtajában állnak, integetnek tisztlegnek és mosolyogva köszönik meg az ünneplést. Visszhangzik a pályaudvar a tömeg lelkes üdvözlőgásától, a vonat lassan elhagyja a pályaudvart és már messze látad, amikor a tömeg még mindig leírhatatlan lelkesedéssel ünnepli az ország első emberét, a királyt.

“Rumba” ajándékozási akció 9. száma

Károly király távirata Benes köztársasági elnökhöz

Prága, november 3.

Amikor az udvari vonat elhagyta a csehszlovák határt, Károly király az alábbi táviratot intézte Benes köztársasági elnökhöz:

E pillanatban, amikor elhagyom szépséges, vendéglátó országát, kötelességemnek

tartom, hogy a legőszintébb és legforróbb köszönetemet fejezzem ki, azért a meleg fogadtatásért és szíves vendéglátásért, amely-lyel engem és fiamat fogadtak. E látogatás megerősíti Csehszlovákia és Románia és a kisantant közti viszonyt. Kérem tolmácsolja nejemnek őszine köszönetemet.

II. Károly.

Antonescu külügyminiszter távirata Kroffta csehszlovák külügyminiszterhez

Ugyancsak táviratot intézett Antonescu külügyminiszter Kroffta csehszlovák külügyminiszterhez:

— Kötelességem köszönetet mondani — szól a távirat — azért a baráti fogadtatásért, amelyben engem részesített. Fogadja legmélyebb megelégedésemet a hasznos munka felett, amely szorosabbá tette az odaadó barátságot. Lekötelezne, ha köszönetemet Benes dr. köztársasági elnök ur előtt is tolmácsolná.

Pozsony, november 3.

Öfelsége Károly király Pozsonyból való elutazása előtt magas kitüntetésben részesítette Ország József szlovenszkoí kormány-

zót, továbbá a pozsonyi polgarmestert és rendőrfőnököt, valamint a ruszinszkoí rendőrfőnököt. A kitüntettek a román korenarend különböző fokozatait kapták.

Bucuresti, november 3.

Öfelsége székhelyét a mostani hazaérkezésével Sinaiából a fővárosba tette át és a királyi palotába vonul be a mogosai pályaudvarról. Tatarescu miniszterelnököt szerdná fogadja kihallgatáson, amely alkalommal a miniszterelnök beszámol az itthon történekről s megállapítják a prágai királylátogatás nagy eseményének az eredményeit.

Százezrekre menő tömeg lelkesedése között vonult be az uralkodó a fővárosba

A királyi menet. A királyi palota előtt még a délután órákban is hatalmas tömegek ünneplik az uralkodót

Bucuresti, november 3.

A királyvárás izgalma üli meg az egész fővárost. Valóságos lobogóerdő borítja a bevonulási utvonatát, amelyben százezres tömegek hömpölyöknék már a kora reggeli órákban. A mogosai pályaudvar, ahova a királyi vonat befut, pazar díszbe öltöztve várja a hazatérő királyt. A rendőrség és a bucurestii hadtestparancsnokság intézkedik a pályaudvaron. Hatalmas tömeg. Az iskolák nem tartottak előadást és az állami hivatalokban is szünetelt a munka délután 4 óráig. Egymásután érkeznek az előkelőségek. A kormány valamennyi tagja itt van, a bucurestii helyőrség magasrangú tisztjei, színes festői egyenruhájukban foglalnak helyet a díszszázad előtt. A klérus tagjai, magas állami hivatal viselői mind itt vannak.

Délelőtt 10 órakor fut be a királyi vonat a pályaudvarra. Egetverő éljenzés. A király jókedvűen, frissen száll ki a vonatból Mihály nagyvajda kíséretében. A katonazenekarok a himnuszt intonálják. Prodan tábornok, hadtestparancsnok teszi meg jelentését Öfelségének. Ezután Donescu főpolgármester lép az uralkodó elé és lelkes beszéd kíséretében a hagyományos sóval és kenyérrel kínálja a királyi felségeket. A király ezután Tatarescu miniszterelnököt, valamint a kormány többi tagjainak hódolatát fogadja. A teljes számban kivonult diplomáciai testület is melegen üdvözlö a hazatérő uralkodót. A király pár percig elbeszélget a kormány tagjaival, majd Marinescu tábornok, rendőrprefektus jelzi a bevonulás kezdetét.

A menet élén egy teljes lovas testör-

Uj maradékos! STEINER

Oradea, Calea Victoriei 3., udvarban.

Egész ruhára, férfi és női kabátokra szövetek vásznak, damasztok, törülközők, asztalgarnitúrák potom árban.

RUMBA-JEGY

SZELVÉNY

Második széria

9

Aki a folytatálagosan megjelölt 30 számot összegyűjt, résztvesz a „Rumba”-játékban

1936. október - november

foglaltak helyet. Egy testőrdíszszozaa zarta be a menetet, amely a Kiseleff sossén, a Calea Victoriein vonult a királyi palotába. Mindenütt hatalmas tömegek, éljenzés, kendő lobogtatás, leirhatatlan lelkesedés. Amikor a menet a királyi palota előtti térségre érkezett, olyan hatalmas tömeg lepte el a teret, hogy a királyi autó csak lépésben haladhatott előre. Az uralkodóra nagy hatással volt a főváros népének ragaszkodó szeretete. Amikor az uralkodó a palota udvarán elhagyta az autót, a királyi gárda tisztelgése közben ment fel a palotába. A tömeg a palota előtt egyre növekedett és még a késő délutáni órákban is egy helyben állva ünnepli az uralkodót.

A megyei tanács ülése

Oradea, nov. 3.

A vármegye ideiglenes bizottsága tegnap délelőtt ülést tartott Dudulescu esperes elnöklete alatt. A tanács Rosiori község telepeseinek kérésével foglalkozott. A megyei tanács Fildan tanácsos jelentése alapján — amelyből kitűnt, hogy a telepések már saját templomot és iskolát építettek, elhatározta, hogy minden irányban közben fognak járni, hogy a telepések kérésének megfelelően önálló községnek ismerje el őket. Hozzájárult a bizottság Voevozi község tárgyalásaihoz is. A község 400.000 lei földművelési hitelt akar felvenni. A tárgyalásokat még a prefektusnak helyben kell hagyni.

A magyar irodalom gyásza

Kedden délelőtt meghalt Kosztolányi Dezső magyar író

A magyar irodalom egéről egy üstökös hullott alá. Hosszas kínzó szenvedés után meghalt Kosztolányi Dezső az ujabkori magyar irodalom egyik legtehetségesebb, kulturált, szépszavú művelője. A döbbenet a gyász pillanatában még fel sem mérhető az a veszteség, mely a magyar betűt Kosztolányi halálával érte. Helye a magyar Pantheonban, klasszikusok közt van s örökké betöltetlen marad. Kosztolányi csak egy volt a magyar irodalomban és egy is marad mind addig, amíg a magyar szónak hivatása lesz. Halála gyászbaborítja a földterület minden részén élő magyarságot.

Kosztolányi Dezső életrajza.

Kosztolányi Dezső Szabadkán született 1885 márc. 29-n s így 52 éves volt. Iskoláit szülővárosában, a filozófiát a budapesti egyetemen végezte. 1907-ben a Budapesti Napló szerkesztőségébe lépett, majd szépirodalmi lapokba dolgozott. Vampa és Lehotai néven írta kritikáit és esztétikai cikkeit. Írói nevét verseivel alapította meg. Ujszerű, egyéni jellemű költészete szimbolikus irányú val széles körben szerzett figyelmet. Első könyve, mely ismertté tette nevét, a Négy taj között című verses kötet volt. Második könyve A szegény kis gyermek panaszaí egymás után négy kiadást ért meg. Több versét idegen nyelvre is lefordították. Prózái munkáinak is nagy sikere volt. Egyikben darabírá-

sal is kísérletezett. A lótszvevők mesejátéka 1911-ben került színre. Számos műfordítása jelent meg, így lefordította Maupassant összes verseit, Moliere Szeleburdiáját és Wilde Pádai hercegnőjét.

Írói karrierje a Nyugatnál kezdődött, ahol rögtön az első sorába emelkedett. A Pesti Hírlapnál, majd a Pesti Naplónál fejtett ki kivételesen magas színvonalu publicistikai tevékenységet. Báró Hatvani Lajos, a kor nagy mecénása korán felfedezte Kosztolányi értékeit és egyik legnagyobb pártfogója, buzditója és lelkesítője volt. Ebben az időben nősült meg, feleségül vette Harmos Ilona színművésznőt, a Nemzeti Színház tagját. A Nyugat elite gárdájához tartozott és a forradalom alatt létesített Vörösmarthy akadémia tagja lett. A forradalmak bukása után az Uj Nemzedék című kurzuslaphoz került, ahol állandó rovata, a Pardon rovat keltett feltűnést. Rövid ideig volt a lap költékében, kivált onnan és újból kizárolag irodalmi tevékenységet fejtett ki. A francia becsületrenddel tüntették ki. Betegsége menthetlenné tette állapotát.

Pár év előtt felolvasásokat tartott Clujon, Timisoarán és Oradeán. Halála nemcsak a magyar, de az egyetemes irodalomnak is nagy vesztesége.

Kosztolányi Dezső kedden délelőtt 11 óra körül Szent János kórházban halt meg.